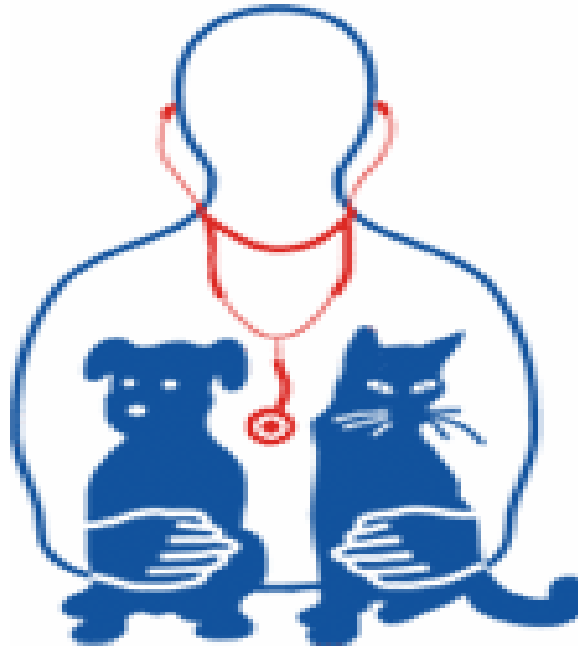

Vältä sisäloisia ja punkkiriskejä

Osa kissan
loisista
voi
tarttua
ihmiseen

Sisäloistartunta ihmiseen:

Kun loistartuntaa
sairastavan
kissan
ulostetta joutuu
ihmisen suuhun

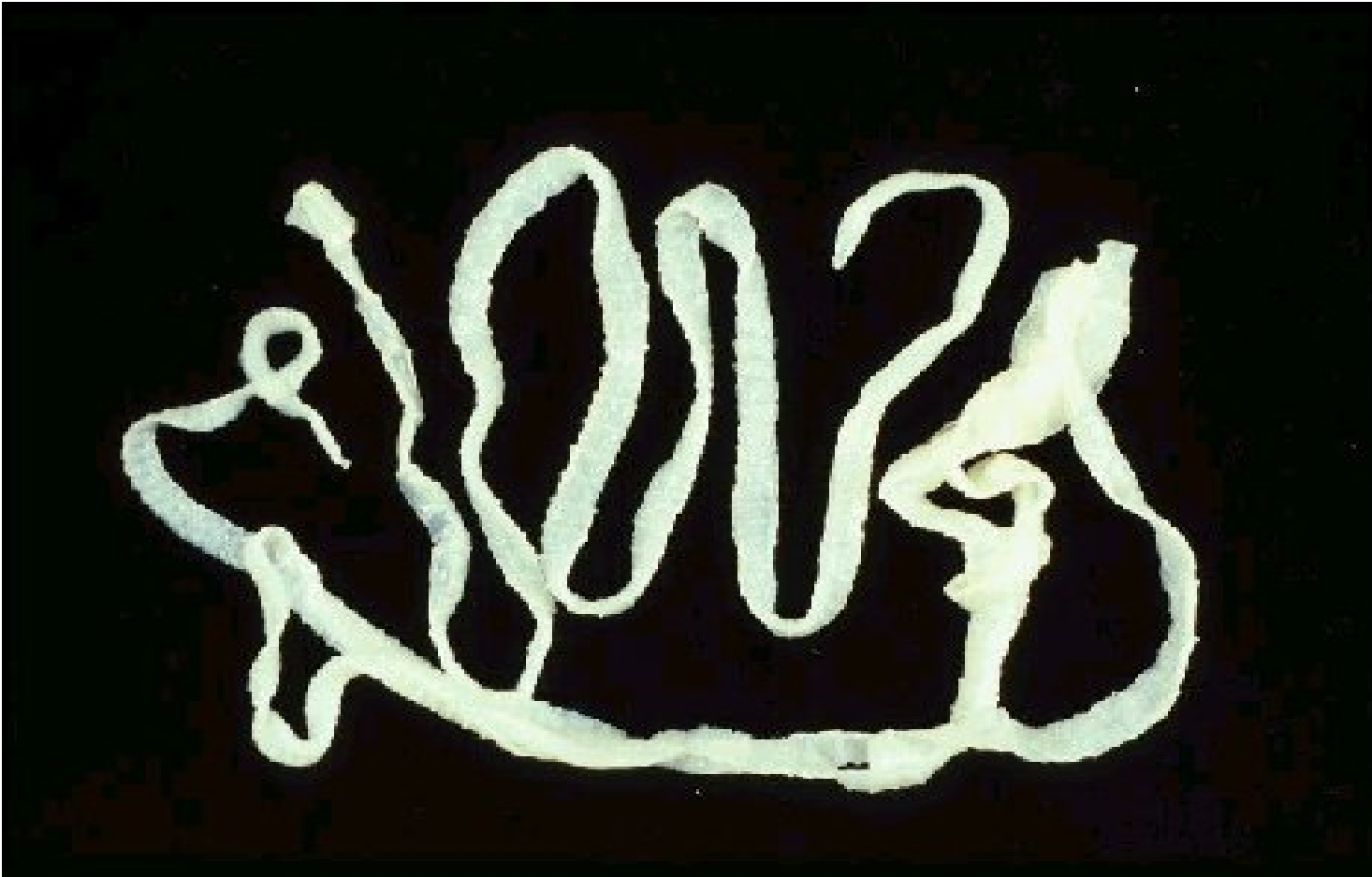
Kissanpennulla on usein sisäloisia

Suolinkainen on kissan tavallisin sisäloinen

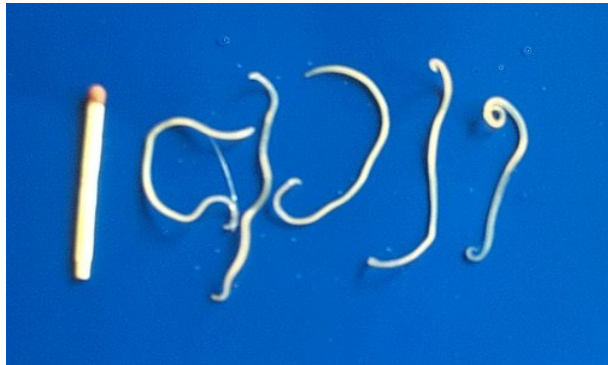
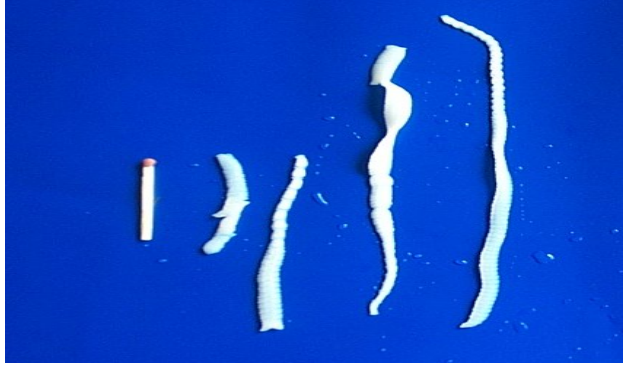
Kapea heisimato on yleinen kissalla

Leveä heisimato = *Diphyllobothrium latum*

Puhdasta ystävyyttä...

Ulosteen loistutkimus ja loisten häätö kissalle

ainakin keväisin ja syksyisin

Ulosteen loisten tutkimusohjeet

- Companion Animal Parasite Council (CAPC) antanut ohjeet lemmikkien parasiittien tutkimiseen vuonna 2004
- Ohjeet käytössä maailmanlaajuisesti, nyt myös meillä

Lemmikin ulosteen loisten tutkimus

- Tärkeää lemmikin terveyden kannalta
- Tärkeää lemmikin omistajan terveyden kannalta
- Yleisin koiran ja kissan ulosteen loinen on Toxocara/Toxascaris = suolinkainen

Ulostetutkimuksen tavoite

- Lemmikin ulostenäytteen tutkiminen 2 – 4 kertaa vuodessa ensimmäisenä elinvuotena ja sen jälkeen 1-2 kertaa vuodessa säännöllisesti
- Tutkimusnäytteenä vähintään 1 g ulostetta muutamalta vuorokaudelta ja tutkimus konsentroimismenetelmänä

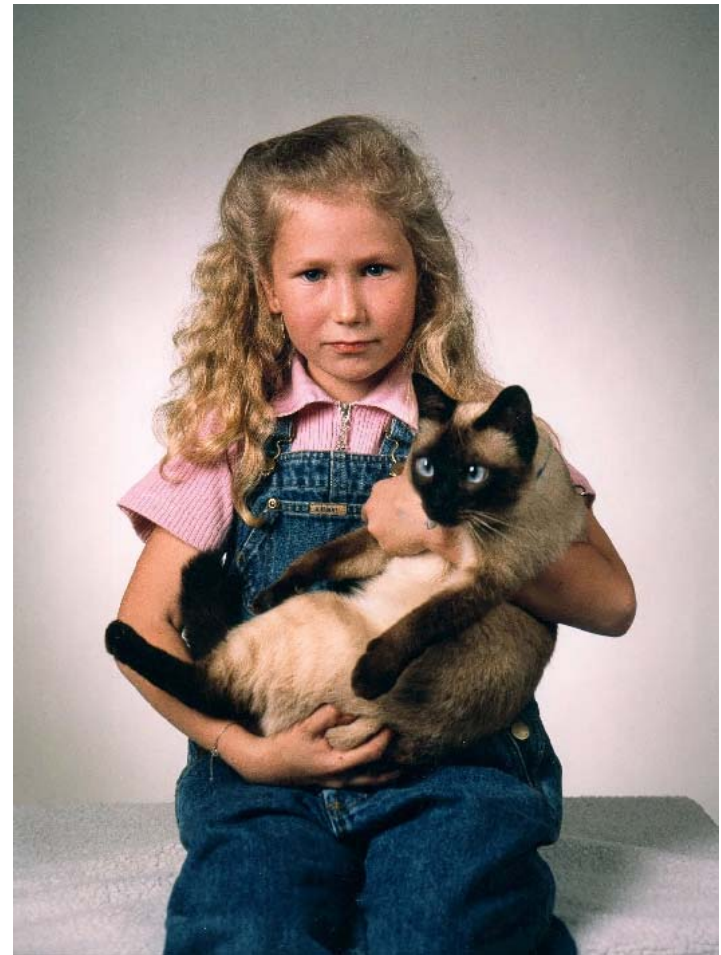
Näin hoidat ja vältät sisäloiset

<p>Tiedä mitä hoidat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tutkituta lemmikin uloste säännöllisesti • tutkituta ripuliuloste • valitse oikea lääke, parasiiteilla myös lääkeresistenssiä • kontrolloi tulos
<p>Vältä tartuntoja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - noudata hyvää hiekkalaatikkohygieniaa - pese kädet ennen ruokailua

Kissan loislääkitys

Suolinkainen	Mirrix, Flubenol, Axilur, Stronghold, Advocate, Profender
Kapea heisimato	Drontal, Droncit, Flubenol, Axilur Stronghold, Advocate, Profender
Leveä heisimato	Droncit
Giardia	Axilur, Tricozol
Cryptosporidium	tukihoito probiooteilla tylosiini

Kummalla kissalla on sisäloisia ?

Giardia

Trofosoitti

Kysta

Giardia spp. (duodenalis, intestinalis, lamblia)

- Suolistoinfektio
- infektio voi olla oireeton, ajoittain vaivaava, tai krooninen, yleisin oire on ripuli
- Merkitys
- zoonoosi , infektiivinen annos pieni
- Maantieteellinen levinneisyys
- laaja, koko maailma, myös Suomessa endeemisenä
- Prevalenssi
- kissoissa ja koirissa eri tutkimusten mukaan 20-40%, kenneleissä ja kasvattajilla jopa 100%,

Giardia

- Tartuntatie fekaalisoraalinen tartunta
- Ulosteen sisältämistä ookystoista vapautuu mahahappojen ja haimanesteen vaikutuksesta trofosoiitteja
- Elinkierto ohutsuolen pinnassa
- Infektio vaurioittaa suolen pintaa
- Aiheuttaa ravintoaineiden pilkkoutumisen ja imeytymisen häiriötä ja ripulia.

Giardia

- Giardia lisääntyy tehokkaasti
- Jokainen trofosoiitti jakautuu 12 tunnin välein
- 10 vrk:ssa yhdestä trofosoiitista voi tulla jopa miljoona trofosoiittia
- Nämä kehittyvät kystiksi ja poistuvat ripuliulosteen mukana.
- Infektion prepatenssiaika, eli aika kystan saamisesta suuhun sen erittymiseen ulosteisiin vaihtelee 5-16 vrk.

Giardia

Kliiniset oireet:

- huono painon kehitys, laihtuminen,
- suurehko määrä vaaleaa, pahanhajuista ripuliulostetta
- ripulia joko jatkuvasti tai ajoittain, jopa vesiripulia
- peräsuolen ulosluiskehduksia
- pienikokoinen pentu/pentueet
- pentukuolleisuus lisääntynyt

Giardia kissoissa

- Suurin osa *Giardian* infektoimia kissoja on pentuja tai nuoria
- Aikuisissa kissoissa infektio on usein oireeton
- Alidiagnosoitu ripulin aiheuttajana
- Pennun sairastaessa vasta esim. uudessa kodissaan, saatetaan aluksi epäillä ruoka-aineiden sopimattomuutta yms.

Giardia kissalassa

- Giardia-infektio kissalassa heikentää vastustuskykyä, usein tavataan hengitystietartuntoja
- Iän mukana infektiota vastaan kehittyy vastustuskykyä ja oireet vähenevät
- Kissat jatkavat hiekkalaatikon kautta tartunnan välittämistä nuoremmilleen
- Aina uusia pentueita sairastuu > kesto-ongelma

Giardia

- Diagnoosi:
  1. kystat ulosteessa,
konsentroimismenetelmä ja mikroskopia
  2. koproantigeenin toteaminen ulosteesta,
Elisa (BVT –testi)
  3. obduktiossa
  4. testin tulee olla herkkä, infektiivinen
annos pieni

Giardia

- Ulostenäytteen kerääminen
Giardia ookystien erittyminen ulosteisiin vaihtelee
- Näytteet pyydetään keräämään meluiten 3 vrk:lta
- Näytettä ei saa pakastaa, kystat kärsivät

Giardia

- Hoito:
  1. Yksilön hoito
  2. Kontaktieläinten hoito
  3. Ympäristön hoito, pinnat, ulkotarhat
- metronidatsoli, fenbendatsoli
- lääkehoidon jälkeen kontrolli
- osa kannoista lääkeresistenttejä
- erityisluvalla rokote, vähentää ookystien eritystä ja ympäristön kontaminaatiota

Giardia

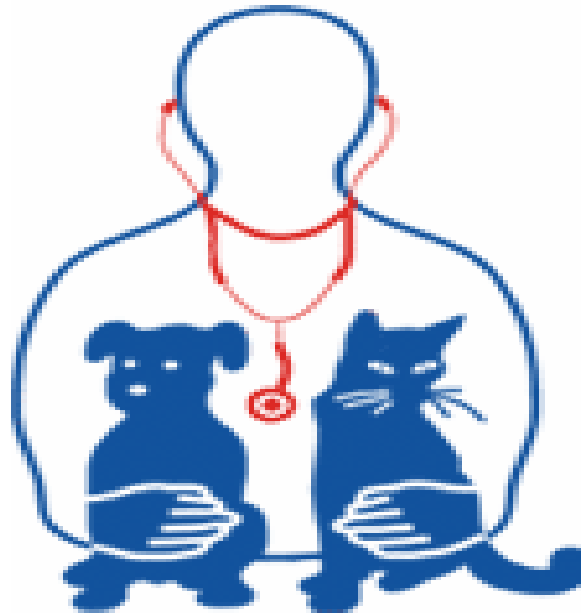
- Kontrolli:

Puhtaan veden turvaaminen,
ulostekontaminaation poisto eläimen
karvoista ja ympäristöstä, tuontieläinten
eristys ennen testausta

- Zoonoosiluonne

Infektiivinen annos on erittäin pieni

Punkkitartunnat

Turvataan
puhdas
ystävyys

-

Laita kissalle
Frontline
niskaan
kun ulkolämpö
yli 0 C

Syynää
punkit
päivittäin
kissasta

Punkit eli puutiaiset

- hämähäkkieläimiä
- maailmassa n. 800 lajia
- pohjoismaissa pysyvästi kymmenkunta lajia
- merkityksellisin laji *Ixodes ricinus*

Puutiainen, punkki

- useita, Ixodes yleisin Suomessa
- yleinen
- kosteat pensaikot ja niityt
- lähes koko Suomessa, raja Oulussa
- verenimijä, elinkierto kestää 2-3 vuotta
- useiden sairauksien välittäjä

Puutiaisen levittämiä sairauksia

Borrelioosi

- bakteeri
- useita kliinisesti merkittäviä lajeja ihmisellä ja koiralla
- Suomessa noin 1000 ihmisen borrelioositapausta/vuosi

Borrelioosi

- myös kissoilla todetaan myös borrelian vasta-aineita (jopa >35%)
- kissoilla ole tavattu oireita taudista

Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä

- päivittäinen punkkisyyntä !
- punkin välitön poistaminen
- punkkipihti paras väline !
- suojaava vaatetus ihmiselle
- kissoille punkkeja ennaltaehkäisevä lääkitys, kun ulkolämpötila on pysyvästi yli 0C!

Muita punkkivälitteisiä sairauksia

- koiran ja kissan granulosytäärinen ehrlichioosi
- *Anaplasma phagosytophilum*
- luonnossa peuroissa ja jyrsijöissä
- oireet: kuume, huonovointisuus, imusolmukereaktio, lihasjäykkyys, kipu, niveltulehdus, verihiutaleiden määrä vähenee, aivokalvontulehdus

Meidän tehtävämme
on turvata lemmikin
ja ihmisen välisen
vuorovaikutuksen
turvallisuus ja
.....mielihyvä